FOLKSKOLANS VÄN.

N:r 35. Göteborg den 30 augusti 1893. 9:de Årg.

Prenumerationspris:
[illegible]

Redaktör och ansvarig utgifvare:
KARL ÅKESSON.
Redaktionens adress: Tredgatan 17.
[illegible]

Annonspris:
[illegible]

Till strid.

Ur inbjudningen till Sjätte fyska evangeliska skollärarmötet, som är utsatt att hållas i Dresden den 28 och 29 innevarande september finnes vi tillfälle, om vänner det mötet, dessa kungörelser sylta att läsa.

»Under sjuttiofem år den evangeliska folkskolan på grund af »kulturkampen» var utsatt hotad. Framträdde den fyska evang. skollärarmötet som en förmaning af evangeliska kristna, kriller — jfrsnn andra villiga sällskaper — gjorde hänskillandet af den evangeliska folkskolan till sin uppgift.

Ej gingo ber den fyska evangeliska skollärarmötet sammanstöt, och ej blott ber den gamla sina tabitet bevärda förmanlingar samt allmänt och pedagogiskt af sina förmanlingar sägt kristliga vittnesbörd mot vårt dagars internationella strömning och den därtill hörande och i den fjärde stående materialismen.

»I ingen annan än Kristus är frälsningen». Till denna grundsat håller enligt vårfjärnas första pangsal fyska evangeliska skollärarmötet. Men med hänskillandet i denna hälsnande förhinder den från hörjan största vidsjuktighet, äkta kristlig tolerans, sinnesfrid och fridsklärlek. »Hvem emigrat» är dess lösen. Den evangeliske kristne vis evangelisk, den katolske en katolsk, och är dem, som icke vilja sägna konfessionell religiositet, dessa internationella eller sinnliga folkskola! Intet hänsyn, intet förtryck är sägna sida! Ehet till och frihet äfven för de evangeliske kristne! Och den sägjordnade protest direkt att dessa vilda degradera till underlägsna af andra klass!

Oljeskiftligt mycket större än fler, ja, t. o. m. större än under sjuttiotalet är den fara, som för närvarande hotar den evangeliska folkskolan. Den internationella tidsströmningen är mäktig: förstärkt. I parlamenten har den radikala och liberala förklingar. Den liberala tidsströmmen är nästan utan motstånd i dess tjänst. Dessa strömning hafvelser af vetenskapen och den moderna litteraturen. I. o. m. personliga personer hörn till dess förkämpar. Och, hvad man är allrdeles skeckfull beskrivandet, utom och inflytelserika kretser inom folkskollärarsamfundet hafva med stormande bländande hänsyn sig det dessuom. I förvarsorganisationen härmed förklara det »fjärt mot kyrkans dogmer och bekännelse! Skolan ensam vara allsidan fri. Kunskapsämnena och pedagogik äro icke förenliga med kristendom.» Och icke blott i pedagogiskt namn, icke blott för skolans och lärarsamfundets skull, nej äfven i fortsättandets intresse, för det samfundet af den sociala freden, för bekämpandet af materiens inre kraft fordrar man: »vetenskapen måste vara fränsidesta skola.» *)

Så hafva frisinnad politik och pedagogik fornit kvarstanden. I sanning, ett tillstånd, som icke är att underskatta! Med sitsta hänsynslöshet klinger man i hela hälen, med förvanda krafter eftersträfvar man samma mål: tillintetgörandet af den av Martin Luthers andra transgerugna fyska evangeliska folkskolan!

Tvekande evangeliske kristne! Viljen I stabilla fäder lägsigt och ovedmod gent emot den omskälande fienden? Viljen I lätt strömmen bryta fram och fördä upprorskan, när det är för sent? Viljen I oberördsamt hälsa på Mäds sidorna? Nej tröjt hafva vi sett, att i Leipzig på den allmänna fyska lärarförsamlingen en icke obetydlig minoritet uppträdde till vitnande af det dyra arfvet från vårt fäder, reformationens välsignelsebringa drömt, att i synnerhet det utomkrist skolvänskaftet mäte utfalde en frimodig och afgjord beklädnad till förmån för den evangeliska folkskolan. Men vid denna första samma vägra vi icke hela det hem. Men det, så vänd hänsyn inom kort hafva gett fördä om och vara bestämmande fordringar, och äfven de mest vällidiga eftergifvanden skola icke kunna hjälpa oss.

*) Alla dessa lär andliga skriftsvärdiga framställdes i en mycket utförlig tidskrift. Hvarifrån dessa citat äro tagna, fyska lärarförsamlingen i Leipzig innevarande sommar, vi förmodar, för tvifvel vi vid tillfälle skola en närmare redogörelse.

Redf. af F. T.

Vid det villiga uppgifvande, som folkskolestandet hegt under loppet af dessa århundrade, är det mycket, som icke i det det blifvit insatt, mycket, som blifvit förverkadt och förstadt. Ingenting är oss mera förmanande än att förstöra detta. Det enstt fränskilsdande sätt ordnad på vår fara. Men i närvarande ögonblick är det blott en sang som fyller oss, blott en tanke, som beröjdar oss: vår evangeliska folkskola skall och får icke falla eller för den internationella tidsandan, som ej stolt och ingrofvar fosandrider. Som evangeliska kristna hedra vi lärom i det fyska riket fast tro och mannamodighet. Och till dessa fälla tro och mannamodighet bör, att vår evangeliska folkskola bebehålles, och att vi icke blifva tvungna att likt uppfostra och undervisa vårn barn i andra än evangeliska folkskolor.

Litteratur.

Uppfostrans historia af *Gustaf Sundström*. Andra delen. Göteborg, Wettergren & Kerber. Pris LKr. 2: 25.

Med denna andra del är arbetet, hvars första häfte vi förut omtalt, fördt till slut. Hela arbetet kan erhållas för 4:25.

Räknemetodik af *L. C. Lindblom*. Stockholm, P. A. Norstedt & Söner (i distribution). Pris inb. 2: 75.

Den på räkneundervisningens område väl hemmastadde författaren har i detta arbete lämnat en med mycken omsorg utarbetad, i detalj gående framställning af nämda undervisnings metodik. Bokens första afdelning framställer ämnet i allmänna drag; i den andra gifves en mera ingående behandling af såväl småskole- som folkskolekursen samt tillämpningsöfningarna hvaribland äfven geometriska räkneuppgifter; tredje afdelningen lämnar anvisningar rörande räkneundervisningens ordnande i olika slag af skolor.

Största behållningen utaf studerandet af detta arbete torde vinnas, om läraren genomgår det afdelningsvis, allt efter som hans undervisning i skolan framskrider.

— *an* —